

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Mania
Sędziowie:	SA Bogumiła Metecka-Draus SA Andrzej Wiśniewski (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anita Jagielska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wlkp. Jacka Wasilewskiego

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2019 r. sprawy

1) K. B. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk, art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i inne

2) D. C. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk, art. 18 § 3 kk w zw. z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk i inne

3) D. N. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk, art. 18 § 1 kk w zw. z art. 56 § 1 kks w zb. z art. 54 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2 i 5 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i art. 6 § 2 kks

4) W. W. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk, art. 56 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 kks i inne

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt II K 153/16

I. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonych W. W. (1) i D. N. (1) oraz w części dotyczącej czynu opisanego w punkcie VI zarzucanego D. C. (1) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wlkp. do ponownego rozpoznania.

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. obciąża Skarb Państwa kosztami procesu w zakresie sprawy K. B. (1) oraz czynów przypisanych D. C. (1) w pkt V i VII części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku oraz kary łącznej wymierzonej temu oskarżonemu.

SSA Andrzej Wiśniewski SSA Andrzej Mania SSA Bogumiła Metecka-Draus

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył:

1. **K. B. (1)**, o to, że:

I. w okresie od maja 2013 do listopada 2013 roku w G. i P. innych miejscowościach na terenie kraju, należał do zorganizowanej grupy przestępczej, kierowanej przez inne osoby, do której ponadto należeli D. C. (1), W. W. (1), i D. N. (1) oraz inni nieustaleni sprawcy, a której celem było według przyjętego planu i podziału ról oraz zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć: popełnianie przestępstw skarbowych ukierunkowanych na przestępne przejęcie należnych Skarbowi Państwa świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług z tytułu obrotu paliwami płynnymi, podczas której wystawiano bądź poświadczano nieprawdę w wielu dokumentach mających znaczenie prawne, a stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny: deklaracjach podatkowych oraz fakturach VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został należny podatek od towarów i usług, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenia podatkowe w należnej wysokości nie były odprowadzane oraz legalizacja korzyści majątkowych uzyskanych z opisanych działań, co miało udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego ich pochodzenia i miejsca umieszczenia,

to jest o czyn z art. 258 § 1 kk

II. w okresie od maja 2013r. do listopada 2013r. w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, jako prezes zarządu (...) Sp. Z o.o. w G. podejmował czynności zmierzające do udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia korzyści uzyskiwanych z nielegalnego wprowadzania do obrotu paliw płynnych lub miejsca ich umieszczenia w ten sposób, iż osobiście z rachunków bankowych prowadzonych na rzecz spółki (...) Sp. z o.o. wypłacił w gotówce łącznie kwotę 7.986.000zł, po czym przekazał je innym, nieustalonym osobom,

to jest o czyn z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

III. w okresie od maja 2013r. do października 2013r. w G. w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, jako prezes zarządu (...) Sp. Z o.o. w G. w złożonych przed Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w G. deklaracjach VAT-7 za okres od maja 2013r. do września 2013r. podał nieprawdę co do wartości nabyć krajowych i wewnątrzspółnotowych dostaw towarów, przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku od towarów i usług na kwotę 15.051.028zł,

to jest o czyn z art. 56 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 kks

IV. w okresie od maja do listopada 2013 roku w G. i P., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes (...) Sp. Z o.o. sp. Z o.o. z siedzibą w G. wystawił faktury VAT dotyczące sprzedaży towarów w postaci oleju napędowego, które to faktury nie odzwierciedlały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, czym poprzez nieujawnienie właściwym organom podatkowym przedmiotu opodatkowania i podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług naraził wskazane podatki na uszczuplenie w kwocie 15.051.028zł, a następnie poprzez wprowadzanie nierzetelnych faktur do obrotu gospodarczego udzielał pomocy innym podmiotom gospodarczym, do podawania nieprawdy w deklaracjach podatkowych,

to jest o przestępstwo określone w art. 62 § 2 kks w zb. z art. 54 § 1 kks w zb. z art. 56 § 1 w zw. z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks

2. **D. C. (1)**, o to, że:

V. w okresie od maja 2013 do listopada 2013 roku w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, należał do zorganizowanej grupy przestępczej, kierowanej przez inne osoby, do której ponadto należeli K. B. (1), W. W. (1), D. N. (1) i inni nieustaleni sprawcy, a której celem było według przyjętego planu i podziału ról oraz zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć: popełnianie przestępstw skarbowych ukierunkowanych na przestępne przejście należnych Skarbowi Państwa świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług z tytułu obrotu paliwami płynnymi, podczas której wystawiano bądź poświadczano nieprawdę w szeregu dokumentach mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, deklaracjach podatkowych oraz fakturach VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został należny podatek od towarów i usług, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenia podatkowe w należnej wysokości nie były odprowadzane oraz legalizacja korzyści majątkowych uzyskanych z opisanego procederu, co miało udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego ich pochodzenia i miejsca umieszczenia,

to jest o czyn z art. 258 § 1 kk

VI. okresie od maja 2013 do listopada 2013 roku w P. i innych miejscowościach na terenie kraju, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, pomagał w prowadzeniu spółki (...) Sp. z o.o. w ten sposób, że dostarczał potwierdzające nieprawdę dokumenty finansowo-księgowe do biura (...) w G., co skutkowało przedkładaniem nieprawdziwych deklaracji VAT-7 przed naczelnikiem właściwego urzędu skarbowego co do faktycznej podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług z tytułu posiadania i sprzedaży oleju napędowego, przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku od towarów i usług na łączną kwotę nie mniejszą niż co najmniej 15.051.028zł złotych,

to jest o czyn z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 56 § 1 kks w zb. z art. 54 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2 i 5 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i art. 6 § 2 kks

VII. w okresie od 04 czerwca 2013r. do dnia 12 listopada 2013r. w P., działając z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw skarbowych, dwudziestosiedmiokrotnie pomógł K. B. (1) w dokonaniu wypłat gotówkowych na kwotę łączną 7.986.000,00 PLN związanych z udaremieniem ich stwierdzenia przestępnego pochodzenia, z rachunku bankowego o numerze (...) prowadzonego przez Bank (...) SA dla spółki (...) sp. z o.o., w ten sposób, że przywoził go do oddziału Banku, wręczał torbę do odbioru gotówki, przekazywał pieczętkę imienną oraz zapewniał mu ochronę przy dokonywaniu przez niego wewnątrz banku operacji finansowej, związanej z wypłatą gotówki, a następnie zgodnie z wcześniejszym podziałem ról miał te pieniądze przyjąć i przekazać innej nieustalonej osobie,

tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 299 § 1 kk i § 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk

3. **D. N. (1)** o to, że:

VIII. w okresie od maja 2013r. do listopada 2013 roku w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, należał do zorganizowanej grupy przestępczej, kierowanej przez inne osoby, do której ponadto należeli K. B. (1), D. C. (1), W. W. (1) i inni nieustaleni sprawcy, a której celem było według przyjętego planu i podziału ról oraz zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć: popełnianie przestępstw skarbowych ukierunkowanych na przestępne przejście należnych Skarbowi Państwa świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług z tytułu obrotu paliwami płynnymi, podczas której wystawiano bądź poświadczano nieprawdę w szeregu dokumentach mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, deklaracjach podatkowych oraz fakturach VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został należny podatek

od towarów i usług, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenia podatkowe w należnej wysokości nie były odprowadzane oraz legalizacja korzyści majątkowych uzyskanych z opisanego procederu, co miało udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego ich pochodzenia i miejsca umieszczenia,

to jest o czyn z art. 258 § 1 kk

IX. w okresie od maja 2013r. do października 2013r. w P. i innych miejscowościach na terenie kraju, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, kierował spółką (...) Sp. z o.o., która podawała nieprawdę w deklaracjach VAT-7 przed naczelnikiem właściwego urzędu skarbowego co do faktycznej podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług z tytułu posiadania i sprzedaży oleju napędowego, przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku od towarów i usług na łączną kwotę 15.051.028zł,

to jest o czyn z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 56 § 1 kks w zb. z art. 54 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2 i 5 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i art. 6 § 2 kks

4. **W. W. (1)** o to, że:

X. w okresie od maja 2013r. do listopada 2013r. w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, należał do zorganizowanej grupy przestępczej, kierowanej przez inne osoby, do której ponadto należeli K. B. (1), D. C. (1), D. N. (1) i inni nieustaleni sprawcy, a której celem było według przyjętego planu i podziału ról oraz zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć: popełnianie przestępstw skarbowych ukierunkowanych na przestępne przejście należnych Skarbowi Państwa świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług z tytułu obrotu paliwami płynnymi, podczas której wystawiano bądź poświadczano nieprawdę w szeregu dokumentach mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, deklaracjach podatkowych oraz fakturach VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został należny podatek od towarów i usług, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenia podatkowe w należnej wysokości nie były odprowadzane oraz legalizacja korzyści majątkowych uzyskanych z opisanego procederu, co miało udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego ich pochodzenia i miejsca umieszczenia,

to jest o czyn z art. 258 § 1 kk

XI. w okresie od maja 2013r. do listopada 2013r. w P. i innych miejscowościach, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. w W., w składanych przed naczelnikiem właściwego urzędu skarbowego deklaracjach dla podatku od towarów i usług, osobiście lub za pośrednictwem innych osób podawał nieprawdę co do wartości nabyć krajowych i wielkości podatku naliczonego w transakcjach ze spółką (...) Sp. z o.o. w G., w sytuacji gdy firmowała ona działalność spółki (...) Sp. z o.o., przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku od towarów i usług na łączną kwotę 15.051.028zł,

to jest o czyn z art. 56 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 kks

XII. w okresie od sierpnia do września 2013r. w P., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, posługiwał się co najmniej 25 fakturami VAT nieodzwierciedlającymi rzeczywistych transakcji zakupu paliw wystawionych przez spółkę (...) spółce (...) Sp. z o.o. w wyniku czego w złożonej deklaracji VAT-7K za III kwartał 2013 roku bezpodstawnie odliczył podatek VAT z tytułu wystawionych faktur w miesiącu sierpniu i wrześniu 2013 roku przez spółkę (...), które to faktury nie odzwierciedlały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, czym poprzez nieujawnienie właściwym organom podatkowym przedmiotu opodatkowania i podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług naraził wskazane podatki na uszczuplenie w kwocie 708 192,00 zł, a następnie poprzez wprowadzanie nierzetelnych faktur do obrotu gospodarczego udzielał pomocy innym podmiotom gospodarczym, do podawania nieprawdy w deklaracjach podatkowych,

tj. o czyn z art. 62 § 2 kks w zb. z art. 54 § 1 kks w zb. z art. 56 § 1 w zw. z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks

XIII. w okresie od sierpnia do września 2013r. w P., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes (...) Sp. z o.o. posługiwał się fakturami VAT nieodzwierciedlającymi rzeczywistych transakcji zakupu paliw wystawionych przez spółkę (...) sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., i (...) sp. z o.o. wystawionych na spółkę (...) Sp. z o.o., które to faktury nie odzwierciedlały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, czym poprzez nieujawnienie właściwym organom podatkowym przedmiotu opodatkowania i podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług naraził wskazane podatki na uszczuplenie w kwocie 9.752.189zł, a następnie poprzez wprowadzanie nierzetelnych faktur do obrotu gospodarczego udzielał pomocy innym podmiotom gospodarczym, do podawania nieprawdy w deklaracjach podatkowych,

tj. o czyn z art. 62 § 2 kks w zb. z art. 54 § 1 kks w zb. z art. 56 § 1 w zw. z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 12 czerwca 2018r.:

I. oskarżonego **K. B. (1)** uznał za winnego tego, że w okresie od maja do listopada 2013 roku w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, kierowanej przez inne osoby, do której ponadto należeli D. C. (1) oraz inni nieustaleni sprawcy, a której celem było według przyjętego planu i podziału ról oraz zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć: popełnianie przestępstw skarbowych ukierunkowanych na przestępne przejęcie należnych Skarbowi Państwa świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług z tytułu obrotu paliwami płynnymi, podczas której podawano nieprawdę w wielu dokumentach mających znaczenie prawne, a stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny: deklaracjach podatkowych oraz fakturach VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został należny podatek od towarów i usług, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenia podatkowe w należnej wysokości nie były odprowadzane oraz legalizacja korzyści majątkowych uzyskanych z opisanych działań, co miało udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego ich pochodzenia i miejsca umieszczenia, to jest czynu z art. 258 § 1 kk i za to na podstawie art.258§ 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. oskarżonego **K. B. (1)** uznał za winnego tego, że w okresie od maja do listopada 2013r. w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. w G. podejmował czynności zmierzające do udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia korzyści uzyskiwanych z nielegalnego wprowadzania do obrotu paliw płynnych w ten sposób, iż osobiście 27-krotnie dokonał wypłat gotówkowych na kwotę łączną 7.986.000zł z rachunku bankowego o numerze (...) prowadzonego przez Bank (...) SA Oddział w G. dla (...) sp. z o.o., po czym przekazał je D. C. (1), (a ten dalej innym, nieustalonym osobom), otrzymując z tego tytułu łącznie kwotę 5.400 zł, to jest czynu z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 299§ 5 kk w zw. z art. 65§ 1 kk wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 299 § 7 kk orzekł wobec oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa w kwocie 5.400 zł ;

III. orzekając w zakresie zarzutów opisanych w pkt III i IV części wstępnej wyroku oskarżonego **K. B. (1)** uznaje za winnego tego, że w okresie od maja do października 2013r. w G. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt. I, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. w G. w złożonych przed Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w G. deklaracjach VAT-7 za okres od maja 2013r. do września 2013r. podał nieprawdę co do wartości nabyć krajowych i wewnątrzspółnotowych dostaw towarów, przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie w podatku od towarów i usług na kwotę wielkiej wartości- 15.051.028zł, to jest czynu z art. 56

§ 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 kks i za to na podstawie art. 56 § 1 kks w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 kks wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 1 kks orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości pieniężnej korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa w kwocie 15.051.028zł ;

IV. na podstawie art. 39 § 2 kks w zw. z art. 39 § 1 kks orzeczone wobec oskarżonego **K. B. (1)** w pkt I, II, III kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;

V. oskarżonego **D. C. (1)** uznał za winnego tego, że w okresie od maja do listopada 2013 roku w G., P. i innych miejscowościach na terenie kraju, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, kierowanej przez inne osoby, do której ponadto należeli K. B. (1) oraz inni nieustaleni sprawcy, a której celem było według przyjętego planu i podziału ról oraz zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć: popełnianie przestępstw skarbowych ukierunkowanych na przestępne przejęcie należnych Skarbowi Państwa świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług z tytułu obrotu paliwami płynnymi, podczas której podawano nieprawdę w wielu dokumentach mających znaczenie prawne, a stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny: deklaracjach podatkowych oraz fakturach VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został należny podatek od towarów i usług, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenia podatkowe w należnej wysokości nie były odprowadzane oraz legalizacja korzyści majątkowych uzyskanych z opisanych działań, co miało udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie przestępnego ich pochodzenia i miejsca umieszczenia, to jest czynu z art. 258 § 1 kk i za to na podstawie art. 258 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

VI. oskarżonego **D. C. (1)** uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt VI części wstępnej wyroku ;

VII. oskarżonego **D. C. (1)** uznał za winnego tego, że w okresie od maja do dnia 12 listopada 2013r. w P., w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt V, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami podejmował czynności zmierzające do udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia korzyści uzyskiwanych z nielegalnego wprowadzania do obrotu paliw płynnych w ten sposób, iż 27-krotnie przywoził K. B. (1) do oddziału banku, wręczał torbę do odbioru gotówki, przekazywał pieczętkę imienną oraz zapewniał mu ochronę przy dokonywaniu przez niego wewnątrz banku operacji finansowej związanej z wypłatą gotówki na kwotę łączną 7.986.000zł z rachunku bankowego o numerze (...) prowadzonego przez Bank (...) SA Oddział w G. dla (...) sp. z o.o., następnie przyjął te pieniądze od K. B. (1) i przekazał dalej innym, nieustalonym osobom, otrzymując z tego tytułu łącznie kwotę 5.400 zł, to jest czynu z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 299 § 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 299 § 7 kk orzekł wobec oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa w kwocie 5.400 zł;

VIII. na podstawie art. 85 § 1 kk, art. 86 § 1 kk orzeczone w pkt V i VII wyroku wobec oskarżonego **D. C. (1)** kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności ;

IX. oskarżonych **D. N. (1)** i **W. W. (1)** uniewinnił od popełnienia wszystkich zarzucanych im czynów ;

Ponadto Sąd rozstrzygnął o wynagrodzeniu obrońcy z urzędu i kosztach sądowych.

Apelację od wyroku wniósł prokurator.

Prokurator zaskarżył powyższe orzeczenie na niekorzyść D. N. (1) i W. W. (1) w całości, K. B. (1) w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze wymierzonej za czyn z punktu II i karze łącznej oraz opisu i kwalifikacji prawnej czynu opisanego w punkcie III, D. C. (1) w części dotyczącej uniewinnienia od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku, rozstrzygnięcia o karze wymierzonej za czyn opisany w punkcie VII wyroku oraz rozstrzygnięcia o karze łącznej.

Wyrokowi zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia, a wyrażający się w sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i logiką, a przez to dowolnej ocenie dowodów, a w szczególności zeznań S. B. poprzez uznanie ich za częściowo niewiarygodne i w konsekwencji nie przyjęcie ich do rekonstrukcji stanu faktycznego i uznanie, że D. N. (1) i W. W. (1) nie dokonali zarzucanych im czynów, w sytuacji, gdy wiarygodność tych zeznań nie budzi wątpliwości i podawane w nich fakty mają odbicie w innych dowodach zebranych w sprawie, a ich analiza we wzajemnym powiązaniu prowadzi do wniosku odmiennego,
- obrazę przepisów prawa materialnego, w postaci art. 18 §3 k.k. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uniewinnienie D. C. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku, z argumentacją, że D. C. (1) nie był podatnikiem i z tego powodu nie mógł popełnić przestępstwa indywidualnego, gdy zarzucono mu popełnienie pomocnictwa do przestępstwa indywidualnego, za które może on odpowiadać na mocy art. 21 §2 k.k.,
- obrazę prawa materialnego poprzez nieujęcie w kwalifikacji prawnej odnośnie czynu opisanego w pkt III wyroku art. 62 §2 k.k.s. w zb. z art. 61 §1 k.k.s. w zb. z art. 18 §3 k.k. w zw. z art. 56 §1 k.k.s. w zw. z art. 7 §1 k.k. w zw. z art. 6 §2 k.k.s. w zw. z art. 20 §2 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s., których znamiona zostały wyczerpane,
- rażąco niewspółmierność kary wymierzonej K. B. (1) za czyn z punktu II w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości oraz winy, wynikającą z orzeczenia zbyt niskiej kary, co powoduje, iż kara ta nie spełnia swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej oraz w kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa,
- rażąco niewspółmierność kary wymierzonej D. C. (1) za czyn z punktu VII w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości oraz winy, wynikającą z orzeczenia zbyt niskiej kary, co powoduje, iż kara ta nie spełnia swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej oraz w kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa.

Prokurator wniósł o:

I. uchylenie wyroku w części dotyczącej uniewinnienia D. N. (1), W. W. (1) i uniewinnienia D. C. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku i w tym zakresie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,

II. zmianę wyroku w części dotyczącej K. B. (1) i D. C. (1) i tak:

--

- wymierzenie K. B. (1) za czyn z pkt II aktu oskarżenia kary 7 lat pozbawienia wolności oraz w zakresie kary łącznej również wymierzenie kary 7 lat pozbawienia wolności,
- zmianę kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt III wyroku poprzez uzupełnienie kwalifikacji prawnej zarzucanego mu czynu o art. 62 §2 k.k.s. w zb. z art. 61 §1 k.k.s. w zb. z art. 18 §3 k.k. w zw. z art. 56 §1 k.k.s. w zw. z art. 7 §1 k.k.s. w zw. z art. 6 §2 k.k.s. w zw. z art. 20 §2 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s.,
- wymierzenie D. C. (1) za czyn z pkt VII kary 7 lat pozbawienia wolności oraz w zakresie kary łącznej również wymierzenie mu kary 7 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się częściowo zasadna.

Prokurator słusznie podniósł zarzut dokonania nie kompleksowej, ale wyrywkowej oceny dowodów skutkujących uniewinnieniem W. W. (1) i D. N. (1) od zarzucanych im czynów.

Sąd I instancji skupił się bowiem na wątpliwościach co do przyczyn zmiany zeznań przez M. O. oraz co do kategoriowości zeznań D. B. nie zważając na pozostałe dowody wskazujące na udział obu oskarżonych w zarzucanych im czynach.

Porządkując nieco kwestie zarzucanych D. N. (1) i W. W. (1) czynów trzeba wskazać, że zarzut udziału w zorganizowanej grupie przestępczej jest niejako pochodną przestępstw skarbowych, stąd uniewinnienie od tych drugich skutkować powinno uniewinnieniem od czynu z art. 258 §1 k.k. i vice versa, stąd główne zainteresowanie sądów powinno dotyczyć przestępstw o charakterze fiskalnym. Można przy tym mieć wątpliwości co do trafności podziału na trzy zarzuty czynów zarzucanych W. W. (1), bowiem co do istoty sprowadzają się one do tego, że w zachodzących na siebie okresach składał deklaracje podatkowe bazujące na nieprawdziwych informacjach, czyniąc to jako prezes (...) spółka z o.o. Fakt, że w odniesieniu do dwóch z trzech zarzutów dojsć miało do posłużenia się nieprawdziwymi fakturami nie wyklucza tożsamości kwalifikacji, która częściowo nie musi się pokrywać. Od razu też trzeba poczynić zastrzeżenie, że to nie pogląd Sądu I instancji, iż nie można jednocześnie popełnić przestępstwa skarbowego z art. 54 k.k.s. i z art. 56 k.k.s. był przyczyną uchylenia zaskarżonego wyroku. Przy ocenie zasadności kwalifikacji prawnej w razie ewentualnego skazania Sąd będzie oceniał, czy zachowanie sprawców przybrało postać złożenia nieprawdziwej deklaracji podatkowej, czy też było to zaniechanie powiadomienia organów podatkowych o prowadzonej działalności.

Przede wszystkim wskazać trzeba, że istotą przestępstw zarzucanych było podanie nieprawdziwych danych w deklaracjach podatkowych składanych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego:

- co do wartości nabyć krajowych i wielkości podatku naliczonego w transakcjach ze spółką (...) (zarzut XI),
- co do posługiwania się co najmniej 25 fakturami nieodzwierciedlającymi rzeczywistych transakcji wystawionych przez spółkę (...) i na tej podstawie dokonanie bezpodstawnego odliczenia podatku VAT (zarzut XII),
- co do posługiwania się fakturami nieodzwierciedlającymi rzeczywistych transakcji wystawionych przez spółki: (...), (...), (...) i na tej podstawie rzekomo doszło do nieujawnienia przedmiotu opodatkowania (zarzut XIII, chociaż bardziej adekwatne wydaje się również bezpodstawne odliczenie podatku VAT).

W tym kontekście prowadzenie szerokiego postępowania dowodowego na okoliczność dokonywania sprzedaży paliwa przez (...) sp. z o.o. ma niewątpliwą wartość poznawczą, ale nie ma żadnego związku z treścią zarzutów stawianych oskarżonym. Przedmiotem osądu są bowiem czynności zakupowe, a nie sprzedażowe spółki (...). Na marginesie zauważyć też należy, że praktyka wskazuje, iż podmioty prowadzące działalność stricte fikcyjną są raczej wyjątkiem, gdyż dominują podmioty, które oprócz czynności nie odzwierciedlających prawdziwych zdarzeń gospodarczych, realizują również prawdziwe zdarzenia, co powoduje, iż sprzedaż paliwa legalnie działającym podmiotom nie wyklucza sprawstwa w takim zakresie, jak wskazuje to prokurator w akcie oskarżenia.

Sąd musi się zatem skupić na tym, czy przedstawione przez prokuratora dowody wskazują, że spółki (...), E. (...), (...) (...)i M. dokonywały faktycznych dostaw paliwa na rzecz (...) albo czy (...) nie firmowała działalności prowadzonej przez (...). Konieczne też będzie ustalenie, czy odpowiedzialność za ten fakt ponosi W. W. (1) jako prezes (...) oraz D. N. (1) jako faktycznie współprowadzący tą działalność.

Z wyjaśnień K. B. (1) wynika, że nie zajmował się w ogóle działalnością spółki (...), ale po podpisaniu dokumentów zakupu spółki, jego rola sprowadzała się do odbioru pieniędzy z banku i przekazywania ich faktycznemu nadzorcy, jakim był D. C. (1). Jeżeli przeanalizuje się wyjaśnienia K. B. (1) i D. C. (1) pojawia się pytanie, czy bardziej wiarygodna jest wersja, w którą wpisują się zeznania D. B., iż D. N. (1) z W. W. (1) fikcyjnie wyjeżdżali na 20 minut, by firmować wyjazd z P. do G. i z powrotem, a później już nawet nie markowali tego, lecz przywozili faktury z (...), czy też są podstawy do podważenia wiarygodności zeznań D. B. tylko na podstawie braku kategoriowości sformułowań świadka w trakcie zeznań złożonych na k. 481-486 w toku postępowania przygotowawczego. D. B. była osobą zaufaną, gdyż przeszła z W. W. (1) z baru, który on dotychczas prowadził do spółki paliwowej. Miała też dostęp do pomieszczeń spółki i z tym wiąże się kwestia, czy mogła zauważyć pieczętkę i faksymile, o których wspomniała w zeznaniach.

Sąd dostrzegając dwukrotnie użyty zwrot „prawdopodobnie” nie dostrzegł natomiast braku składania faktycznych zamówień na paliwo w (...), ale tego, że „rano siadał D. N. (1) i rozpisывał mi numery samochodów oraz kazał dopilnować, aby były wystawione faktury na odbiorców”. Przy ocenie tych dowodów sąd powinien również uwzględnić zeznania M. Z. (rozprawa z 25.10.2017r.) odnośnie roli W. W. (1) w (...), zeznania Ł. P. (rozprawa z 12.09.2017r.) i poddania pod rozważenie, jaki jest sens ekonomiczny, by prezes spółki wprowadzał w jej miejsce inną spółkę (...), zeznania S. Z. (rozprawa 11.09.2017r.) odnośnie tego kto i dlaczego polecił mu (...), zeznania M. P., w szczególności w kontekście diametralnej zmiany ich treści, czy wreszcie zeznań P. P. (rozprawa z 5.05.2017r.), w których wskazał, że dokumenty spółki (...) otrzymywał od pracownika (...) D. B., o co jej Sąd I instancji nie zapytał. O ważnej roli D. B. w kontekście tego, ile może wiedzieć o działalności (...) zeznawał również D. S. (rozprawa z 21.05.2018r.). Biorąc pod uwagę powyższe dowody oraz ujawnione przez prokuratora dowody rzeczowe, w szczególności faktury i dokumenty bankowe, należało uznać za pobieżną i niepełną ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji co do sprawstwa W. W. (1) i D. N..

Sąd podziela również zarzut prokuratora co do nietrafności uniewinnienia D. C. (1) od zarzutu VI. Sąd odwoławczy nie ma zamiaru polemizować z tezą Sądu meriti, iż D. C. (1) nie był podatnikiem, gdyż jest to prawda. Możliwość przypisania sprawstwa przestępstwa indywidualnego nie wyczerpuje się jednak z chwilą uznania, że potencjalny sprawca nie spełnia cechy indywidualnej, gdyż na gruncie prawa karnego skarbowego poprzez art. 20 §2 k.k.s. znajduje zastosowanie art. 18 §3 k.k. i art. 21 §2 k.k. Przewidują one odpowiedzialności extraneusa, czyli osoby, której nie dotyczy cecha indywidualna wpływająca chociażby tylko na wyższą karalność, gdy współdziałający „o tej okoliczności wiedział, chociażby go nie dotyczyła”. Innymi słowy uniewinnienie od zarzutu VI byłoby możliwe, gdyby Sądowi udało się wykazać, że D. C. (1) nie wiedział o tym, że K. B. (1) jako prezes spółki (...) jest podatnikiem. Werbunek do tej roli i faktyczne nadzorowanie czynności istotnych z punktu widzenia popełnianych przestępstw wiąże się natomiast z dodatkową formą sprawstwa właściwego dla prawa karnego skarbowego, czyli z art. 9 §3 k.k.s. Dlatego i w tym zakresie zarzuty apelacji prokuratora okazały się zasadne.

Zarzuty apelacji prokuratora co do niewłaściwej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego K. B. (1) w punkcie III części dyspozytywnej byłyby zasadne, gdyby Sąd bazował na opisie czynów zaproponowanych przez prokuratora. Ponieważ jednak Sąd I instancji łącząc czyny z punktów III i IV na nowo opisał ten czyn, nie ma podstaw do uwzględnienia apelacji prokuratora w tym zakresie. W opisie przyjętym w punkcie III części dyspozytywnej wykazane są deklaracje VAT-7, ale nie ma w nim słowa o fakturach (co stanowiłoby uzasadnienie dla kwalifikacji z art. 62 k.k.s.), ani o pomocy innym podmiotom gospodarczym do podania nieprawdy w deklaracjach podatkowych (co uzasadniałoby kwalifikację z art. 18 k.k. w zw. z art. 20 §2 k.k.s. w zw. z art. 56 k.k.s.), ani też o nierzetelnym prowadzeniu ksiąg (z art. 61 k.k.s.). Innymi słowy zaskarżając kwalifikację prawną, ale nie podnosząc zarzutów, ani wniosków skierowanych przeciwko opisowi czynu, prokurator pozbawił się możliwości wygrania apelacji i w tym zakresie. Samo poprawienie kwalifikacji byłoby też możliwe przez zastosowanie art. 455 k.p.k., ale i w tym przypadku konieczna byłaby zmiana opisu czynu, a ta jest możliwa na niekorzyść oskarżonego, w sytuacji gdy wniesiona zostaje apelacja na niekorzyść i w zakresie zarzutów (art. 434 §1 pkt 3 k.p.k.). Gdyby zatem prokurator zaskarżył i opis czynu i jego kwalifikację prawną apelacja w zakresie czynu trzeciego byłaby do uwzględnienia.

Sąd odwoławczy nie podzielił natomiast apelacji prokuratora w zakresie kar wymierzonych K. B. (1) i D. C. (1). Obaj pełnili funkcje na samym dole zorganizowanej grupy przestępczej i nie do nich należało gross środków uzyskiwanych z przestępstwa. K. B. (1) pełnił wręcz rolę „słupa” i otrzymywał swoje wynagrodzenie za poszczególne zachowania składające się na formalne pełnienie roli prezesa zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Wyższą rolę pełnił D. C. (1) nadzorujący już w imieniu grupy (...). Sąd odwoławczy podziela pogląd prokuratora o potrzebie surowego karanie sprawców przestępstw skarbowych co do zasady, jednakże wysokość kar należy relatywizować do wagi czynu, stopnia osiągniętych korzyści i stwarzanej szkodliwości. Sąd doszedł zatem do przekonania, że kara wymierzona K. B. (1) jest adekwatna do stopnia jego zawinięcia i społecznej szkodliwości, natomiast kara łączna wymierzona D. C. (1) jest proporcjonalna do jego udziału w dwóch przestępstwach, za które został skazany. Ponieważ pozostał od osądzenia jego udział w kolejnym czynie, być może suma dolegliwości będzie wyższa, aniżeli dotychczas orzeczona, jednakże nie ma potrzeby podwyższania tej kary, za dwa czyny już osądzone. Również i rola D. C. (1) nie była znacząca, chociaż

niewątpliwie wyższa, aniżeli K. B. (1), stąd kara 2 lat pozbawienia wolności została prawidłowo określona przez Sąd a quo.

Dlatego na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. Sąd uwzględnił apelację prokuratora w taki sposób, że uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej W. W. (1) i D. N. w całości, a w stosunku do D. C. (1) uchylono wyrok w zakresie uniewinnienia od popełnienia czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej. Ponieważ postępowanie w tym zakresie jeszcze nie uległo zakończeniu nie orzeczono o kosztach procesu.

Na podstawie art. 636 §1 k.p.k. orzeczono o kosztach sądowych w części dotyczącej sprawy K. B. (1) oraz czynów przypisanych D. C. (1) w pkt V i VII zaskarżonego wyroku i kary łącznej wymierzonej temu oskarżonemu.

(Andrzej Wiśniewski) (Andrzej Mania) (Bogumiła Metecka-Draus)